

Natuurtoets bestemmingsplan Afrikahaven- Amerikahaven

Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

Planteam Groen, ecologie, Stedelijke
recreatie en Water

September 2010

Inhoud

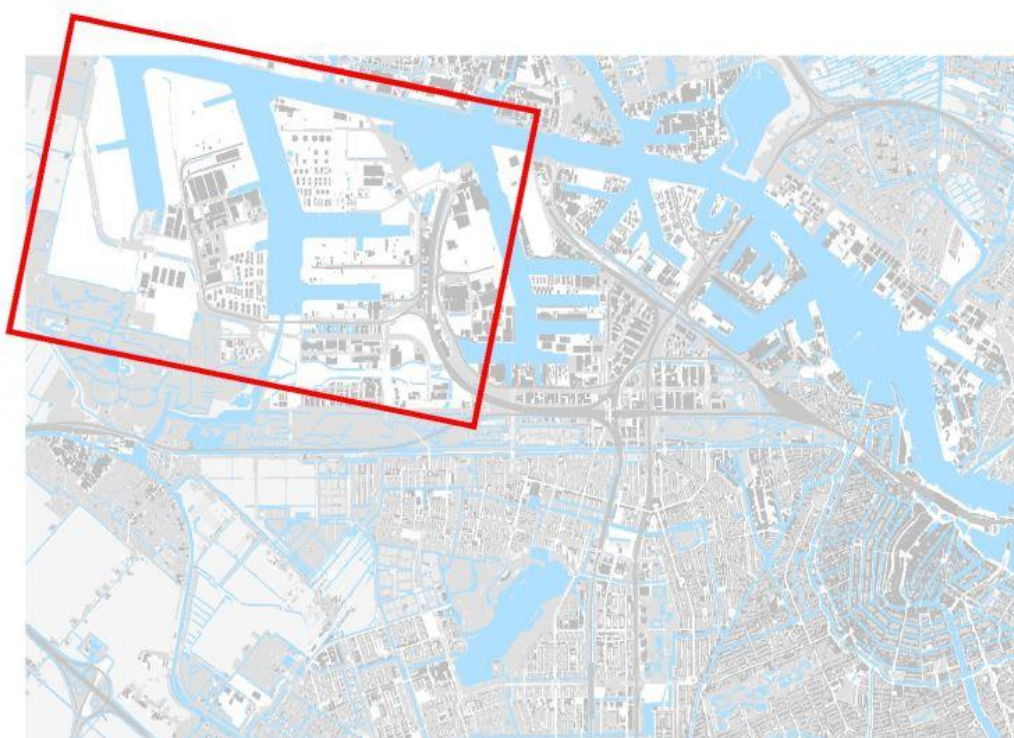
1. Samenvatting en conclusies	3
2. Inleiding.....	4
3. Kaders	5
4. Beschrijving van het gebied en inventarisatie.....	9
5. Ingrepen en analyse van de effecten op flora en fauna	11
6. Consequenties natuurwetgeving	12

1. Samenvatting en conclusies

Het bestemmingsplan Afrika- en Amerikahaven wordt herzien. Het bestemmingsplan is conserverend van karakter. Dat betekent wel dat nu nog braakliggende kavels kunnen worden ontwikkeld. In dit natuurwaardenonderzoek is nagegaan voor welke soorten het plangebied van belang is en welke consequenties er vanuit de natuurwetgeving zijn. Hierbij is meegenomen dat er voor het plangebied al twee ontheffingen verstrekt zijn. Er is een generieke ontheffing voor de rugstreeppad, rietorchis, bijenorchis en moeraswespenorchis voor heel Westpoort. Voor twee hectare in het noordwestelijke deel is er een ontheffing om tijdelijke natuur in te richten. Bij gebruik van de generieke ontheffing voor rugstreeppad en orchideesoorten bij in gebruikname van braakliggende kavels dienen de voorwaarden uit de ontheffing nageleefd te worden. Dat betekent dat er mitigerende en compenserende maatregelen moeten worden uitgevoerd. Inrichting en beheer van bermen en openbare ruimte voor de betreffende soorten. Verder moet er bij planning van werkzaamheden rekening worden gehouden met de kwetsbare perioden van de soorten.

De conclusie is dat er verder geen negatieve effecten op door Flora- en faunawet beschermde soorten zijn te verwachten. Door mitigerende maatregelen te treffen kan schade aan soorten worden voorkomen.

Een ontheffingsaanvraag van verbodsartikelen van de Flora- en faunawet is dan ook niet nodig. Het plangebied ligt niet in een beschermd gebied. Negatieve effecten op nabij gelegen gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur zijn niet te verwachten.

Ligging plangebied

2. Inleiding

Het project

Voor de Afrika- en Amerikahaven in het westelijk havengebied wordt het bestemmingsplan vernieuwd. Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk.

Leeswijzer

Deze toets behandelt eerst de wettelijke en beleidskaders. Daarna volgt een beschrijving van het gebied en de soorten die er voorkomen dan wel verwacht kunnen worden. Vervolgens worden de mogelijke effecten van ingrepen op de aanwezige soorten beschreven. Tenslotte wordt beoordeeld of er een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet bij ontwikkelingen nodig zal zijn en onder welke voorwaarden een ontheffing van de Flora- en faunawet kan worden verkregen. Het plangebied is in mei 2010 een aantal malen bezocht.

Eerder onderzoek

Gegevens over het voorkomen van soorten worden sinds 1990 bijgehouden in de 'Ecologische Atlas Amsterdam'. De grotere groengebieden zijn regelmatig geïnventariseerd. De soortgroepen waarvan de gegevens zijn bijgehouden zijn zoogdieren, broedvogels, reptielen, amfibieën, vissen, kreeftachtigen, dagvlinders, sprinkhanen, krekels en libellen. Locaties van roepende rugstreeppadden worden elk jaar in kaart gebracht. In 2004 en 2005 zijn alle kolonies huismussen in de openbare ruimte van Amsterdam geïnventariseerd. De natuur in de haven wordt sinds 2005 gemonitord. Hiervan is in de volgende documenten verslag gedaan:

DRO; Monitoringsverslag Havenbedrijf 2005;

DRO; Juni 2007; Haven Amsterdam monitoring 2006;

Bureau Waardenburg; mei 2007; Ruimte voor de rugstreeppad; Omgang met rugstreeppad en orchideeën in Haven Amsterdam;

Bureau Waardenburg; november 2008; Monitoring beschermde flora en fauna Westpoort Resultaten situatie 2008.

Bureau Waardenburg; januari 2010; Monitoring beschermde flora en fauna Westpoort Resultaten situatie 2009.

Begrenzing van het plangebied

Het plangebied wordt globaal begrensd door het Noordzeekanaal, de gemeentegrens aan de westkant, recreatiegebied Spaarnwoude en het Geuzenbos, de spoorlijn langs de Westpoortweg aan de zuidkant en de spoorlijn naar de Hemtunnel aan de oostkant.

3. Kaders

Algemeen

Twee wettelijke regelingen zijn van belang:

- de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) voor de gebiedsbescherming;
- de Flora- en faunawet (Ffw) voor de soortenbescherming.

Daarnaast zijn waardevolle gebieden beschermd op basis van beleid, zoals de Nota Ruimte en het provinciale en het gemeentelijk natuurbesluit.

Wettelijk kader

Gebiedsbescherming - Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000

Onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) zijn gebieden aangewezen die onderdeel uitmaken van de Europese ecologische hoofdstructuur (Natura 2000 gebieden). Indien een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt in of in de nabijheid van een Natura 2000 gebied (externe werking) moet worden onderzocht of de ontwikkeling de kwaliteit van het gebied kan verslechteren of verstoren. Indien het bestemmingsplan de kwaliteit van een Natura 2000 gebied kan verslechteren of verstoren (dit wordt de verslechtings- en verstoringstoets genoemd) dient er een vergunning op grond van de Nb-wet te worden aangevraagd. Het bevoegd gezag voor deze vergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied in is gelegen.

Indien het plan bovendien mogelijk significante negatieve gevolgen heeft voor deze gebieden dient een passende beoordeling gemaakt te worden. Significante negatieve gevolgen treden op als de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied worden aangetast. Is dit het geval, kan alleen een vergunning worden verkregen indien wordt voldaan aan de zogenaamde ADC-criteria. Dat wil zeggen voor het plan moeten dan geen alternatieven zijn, er dient sprake te zijn van een dwingende reden van groot openbaar belang en er is voorzien in compenserende maatregelen.

Soortbescherming

In april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht geworden. In februari 2005 is de wet met een Algemene Maatregel van Bestuur aangepast. In augustus 2009 is door de Dienst Regelingen, naar aanleiding van uitspraken van de Raad van State de 'Uitleg over de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet' uitgebracht. Tevens is de lijst met vogels waarvan het nest het hele jaar beschermd is aangepast.

Op grond van de Flora en Faunawet (Ffw) zijn vrijwel alle in het wild en van nature in Nederland voorkomende dieren, beschermd. De Ffw bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet en bijbehorend Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Vrijstellingenbesluit) kent verschillende beschermingsregimes voor diverse soorten.

Hieronder volgt een korte samenvatting van de meest relevante artikelen uit de Flora- en faunawet.

Artikel 2 behandelt de algemene, voor iedereen geldende zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Lid 2 stelt dat handelingen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat men de nadelige gevolgen voor de natuur kan weten of vermoeden, voorkomen moeten worden. Voor zover die gevolgen niet voorkomen kunnen worden moeten de effecten van die handelingen worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Artikelen 8 tot en met 13 zijn verbodsbepalingen waarin de mogelijk nadelige handelingen worden genoemd. Het betreft zowel evident nadelige handelingen, zoals doden of vernielen van nesten, als indirect nadelige handelingen, zoals aantasting van de leefomstandigheden, verstoring of verontrusting.

Par. 1	<i>Bepalingen betreffende planten op hun groeiplaats</i>
art. 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Par. 2	<i>Bepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving</i>
art. 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
art. 10	Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten.
art. 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
art. 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
art. 13	Het is verboden planten of producten van planten, of dieren (...) behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort (...) te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren (...) of onder zich te hebben.

Voor zover er geen algemene vrijstelling geldt of een vrijstelling op grond van een goedgekeurde gedragscode, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing aan te vragen bij de Minister van LNV. Voor de zwaarst beschermde soorten, (Tabel 3 soorten), wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar kunnen brengen;
- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit past binnen een van de belangen genoemd in het vrijstellingsbesluit;

Ontheffing kan voor een periode van vijf jaar worden aangevraagd.

Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden die betrekking hebben op mitigerende maatregelen of compensatie.

De AMvB onderscheidt drie beschermingsregimes en niet beschermde soorten. Voor vogels geldt een apart regime. Globaal is de betekenis als volgt:

Tabel 1	Algemene soorten	Een ontheffingsaanvraag is niet nodig bij bestendig beheer en onderhoud (1) of bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen
Tabel 2	Overige soorten	Een ontheffingsaanvraag is niet nodig bij bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen, mits er voor de uitgevoerde activiteiten een gedragscode is afgesproken met het Ministerie van LNV
Tabel 3	Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn/Bijlage 1 AMvB	Als er activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Voor soorten van de Habitatrichtlijn is het niet mogelijk om op grond van 'Ruimtelijke ontwikkeling' ontheffing aan te vragen, dit kan alleen met een belang uit de Habitatrichtlijn(2).
	Vogels	Voor vogels geldt een afzonderlijk beschermingsregime. Gedurende de broedtijd zijn nesten beschermd. Voor een aantal soorten geldt het nest als een vaste verblijfplaats, dit is ook buiten het broedseizoen beschermd. Ook voor vogels geldt dat er alleen ontheffing kan worden gevraagd met een belang uit de Vogelrichtlijn (2).
	Niet beschermde soorten	Voor alle soorten geldt de zorgplicht

(1) Bestendig beheer en onderhoud wil zeggen, dat de activiteiten bestaan uit de **voortzetting** van een praktijk die is gericht op behoud van de bestaande situatie.

- (2) In de artikelen 2b tot en met 2d van het Vrijstellingsbesluit worden de mogelijkheden om ontheffing te verlenen van verbodsbepalingen gerelateerd aan specifieke belangen. Deze belangen zijn:

- a) de bepalingen inzake de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap**
- b) de bescherming van flora en fauna
- c) de veiligheid van het luchtverkeer
- d) de volksgezondheid en de openbare veiligheid
- e) dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten
- f) het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren
- g) belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort**
- h) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw**
- i) bestendig gebruik**
- j) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling**

De vet gemarkeerde belangen(a, g, h, i, j) komen niet voor in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Belang e komt alleen voor in de Habitatrichtlijn en niet in de Vogelrichtlijn. De belangen waarop ontheffing kan worden aangevraagd voor soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn zijn dus beperkt.

De Gemeente Amsterdam heeft een gedragscode, deze is 11 december 2009 door de minister ondertekend. Met het werken volgens de gedragscode kan een ontheffingsaanvraag voor een aantal soorten worden voorkomen. Meer informatie over de gedragscode is te vinden op www.flora-fauna.amsterdam.nl.

Generieke ontheffing voor het Havengebied

De Haven heeft 8 april 2008 een generieke ontheffing (FF/75C/2007/0441) gekregen voor de rugstreeppad, de bijenorchis, moeraswespenorchis en de rietorchis. Deze ontheffing is vijf jaar geldig.

Ontheffing tijdelijke natuur

In de noordwestelijke punt van het plangebied, direct grenzend aan het Noordzeekanaal, is een terrein van ca 2 ha bestemd als tijdelijke natuur. Op dit terrein zijn maatregelen genomen om de natuur te bevorderen. Voor de rugstreeppadden zijn er poelen en verblijfplaatsen aangelegd. Langs het Noordzeekanaal is een wand gemaakt waarin oeverwaluwen broeden. De Haven heeft 15 juli 2009 een ontheffing (FF/75C/2009/0068) gekregen voor alle soorten, die maar op enigerlei wijze in de toekomst dit terrein zouden kunnen bereiken. Deze ontheffing is tien jaar geldig. Bij in gebruik name van dit gebied dienen de voorwaarden uit de ontheffing in acht te worden genomen.

Beleidskader

Ecologische Hoofdstructuur: Rijks en Provinciaal beleid

De (P)EHS is een belangrijk middel om de hoofddoelstelling van het natuurbeleid te bereiken: natuur en landschap behouden, versterken en ontwikkelen, als essentiële bijdrage aan een leefbaar Nederland en een duurzame samenleving. De EHS moet er onder meer toe bijdragen dat afspraken over het behoud en het herstel van biodiversiteit worden nagekomen. De Provincie heeft de EHS-opgave verder uitgewerkt. Bij kwantitatieve of kwalitatieve aantasting van de (P)EHS dient volgens in de Nota Ruimte vastgelegde regels gecompenseerd te worden.

Hoofdgroenstructuur: gemeentelijk beleid

In het structuurplan van de gemeente Amsterdam worden een aantal groengebieden planologisch beschermd. Functiewijzigingen zijn mogelijk en moeten aan een toetsingscommissie (TAC) worden voorgelegd. Vigerend is het structuurplan van 2002. Een nieuwe structuurvisie is in de maak.

Soorten van de Rode lijsten

Eens per tien jaar worden er Rode lijsten opgesteld. Hierop komen soorten die om verschillende redenen sterk achteruitgaan. Voor het Ministerie van LNV zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Het Ministerie stimuleert dat bij bescherming en beheer van gebieden rekening wordt gehouden met de Rode-lijst-soorten, en dat zo nodig en zo mogelijk aanvullende soortgerichte maatregelen zullen worden genomen. De kwetsbaarheid van een soort speelt een rol bij de beoordeling van een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet. Voor een beschermde soort van de Rode lijst is de afweging diepgaander.

4. Beschrijving van het gebied en inventarisatie

Het plangebied

Het plangebied bestaat uit in de jaren zestig opgespoten zand. Een groot deel van het plangebied heeft na het opspuiten van het zand jaren lang braak gelegen. Pas enige jaren geleden is de Afrikahaven gegraven. In het gebied vinden aan haven gebonden en industriële activiteiten plaats, zoals bijvoorbeeld de opslag van olie in tanks. Over het algemeen worden de uitgegeven terreinen extensief gebruikt. Nog niet alle kavels zijn in gebruik. Ook het golfterrein Houtrak maakt deel uit van het plangebied.

Omgeving

Aan de noordkant loopt het Noordzeekanaal. Net ten noorden hiervan bevindt zich een landbouwgebied (rond Assendelft) en de polder Westzaan. Deze veenweidepolder is een Natura2000-gebied. Het is onder andere een kerngebied voor de Europees beschermde Noordse woelmuis, andere habitatsoorten zijn: bittervoorn, kleine modderkruiper en meervleermuis. Het gebied is ook rijk aan vogels; kenmerkende broedvogels voor het gebied zijn: snor en roerdomp, vogels van rietmoeras. Ten westen en deels ten zuiden van het plangebied ligt Recreatiegebied Spaarnwoude. Aan de zuidkant ligt het Geuzenbos. Meer naar het oosten bevindt zich de Brettenzone. Spaarnwoude bestaat uit bos, afgewisseld met lig- en speelweiden. Door deze afwisseling is het gebied rijk aan zomen en daarmee interessant voor insecten (dagvlinders) en jagende vleermuizen. Het Geuzenbos is op sommige plaatsen geaccidenteerd; begrazing vindt plaats door Konikspaarden en Schotse Hooglanders. Enige jaren geleden zijn er paddenpoelen aangelegd. Delen zijn ruig begroeid (braam, harig wilgenroosje, brandnetels), op andere delen staat open bos. De Brettenzone is vergelijkbaar; hier lopen sinds 2009 Schotse Hooglanders rond. Het recreatief gebruik in Geuzenbos en Brettenzone is extensief, het is struinnatuur.

Ecologische verbinding

Voor grondgebonden dieren is het plangebied vanuit het Natura2000-gebied polder Westzaan onbereikbaar. Het Noordzeekanaal vormt een te grote barrière. Verder kunnen dieren zich door het plangebied verplaatsen. 's Nachts is het er rustig en kunnen dieren vanuit de omgeving het plangebied bereiken. De Groene AS is de natte ecologische verbinding tussen Spaarnwoude en Amstelland. Brettenzone en Geuzenbos zijn onderdeel van deze verbinding. De Groene AS is een onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Inventarisatie: aangetroffen en verwachte soorten

Het hele Havengebied wordt actief gemonitord in verband met de ontheffing die voor orchideeën en rugstreeppad verkregen is.

Zoogdieren

In het plangebied komen de volgende zoogdieren voor: vos, wezel, haas, konijn, veldmuis, egel, mol, bosmuis en veldmuis.

In gebouwen of bomen verblijvende vleermuizen worden er in het gebied niet verwacht. Jagende vleermuizen, bijvoorbeeld laatvliegers en dwergvleermuizen zijn wel mogelijk, maar zullen beperkt aanwezig zijn, omdat de kwaliteit van het foerageergebied over het algemeen matig is. Alleen in het zuidwestelijke deel van het plangebied bevinden rond de golfbaan bevindt zich geschikt foerageergebied.

Vogels

Op nog niet in gebruik genomen kavels broeden vogels van akkers, zoals kievit, scholekster, veldleeuwerik en tureluur. Ook is er een paar wulpen gezien. De kleine plevier en de bontbekplevier maken gebruik van de braakliggende terreinen. Broedvogels van riet en ruigte in het gebied zijn: blauwborst, boompieper en kneu. In de schoorsteen van de Afval Energiebedrijf (AEB) broedt al een aantal jaren een slechtvalk. In 2010 heeft een slechtvalkenpaar een broedpoging in een kraan gedaan. In het voor tijdelijke natuur bestemde terrein is aan de rand van het Noordzeekanaal een wand afgestoken voor oeverzwaluwen. Deze hebben daar in 2010, direct na aanleg, gebruik van gemaakt. Ook op andere locaties hebben oeverzwaluwen gebroed. Verder broedde er in 2010 een buizerd.

Amfibieën

Rugstreeppadden komen verspreid over het hele gebied voor. Voortplanting vindt plaats in kleine slootjes of in speciaal aangelegde en beheerde poelen. Andere amfibiesoorten in het gebied zijn: groene kikker, bruine kikker en gewone pad.

Vissen

Vanuit het Noordzeekanaal kunnen allerlei vissoorten de insteekhavens bereiken. Vanuit IJmuiden zwemmen ook zoutwatervissen als kabeljauw en haring het Noordzeekanaal in. De zwartbekgrondel (oorspronkelijk een soort uit de Kaspische en Zwarte zee) is nu in grote getalen in de havens aanwezig. In de peilvakken in het plangebied komen alleen algemene soorten voor zoals tien- en driedoornige stekelbaars.

Flora

Op de zandvlakte heeft zich een vegetatie ontwikkeld, die veel op die van de duinen lijkt, met bijzondere soorten als Duits viltkruid, duizendguldenkruid, rond wintergroen en verschillende orchideeënsoorten. Uit de inventarisaties blijkt dat rietorchis, moeraswespenorchis en bijenorchis op veel plaatsen in het gebied voorkomen. Van de rietorchis zijn drie grote groeiplaatsen, met meer dan 1000 exemplaren, en een aantal kleinere bekend. Ook van de moeraswespenorchis zijn een aantal groeiplaatsen met veel exemplaren bekend. De bijenorchis is minder algemeen dan de riet- en moeraswespenorchis, er zijn vier kleinere groeiplaatsen; het aantal aangetroffen exemplaren neemt elk jaar toe.

5. Ingrepen en analyse van de effecten op flora en fauna

Het plan

Het bestemmingsplan is conserverend van karakter. Ontwikkelingen van bedrijven en havengebonden activiteiten op braakliggende kavels zijn mogelijk.

Effecten op beschermde gebieden

Sommige ontwikkelingen in het havengebied kunnen effect hebben op het Habitatrictlijn gebied of de Ecologische Hoofdstructuur in de omgeving. Als ontwikkelingen bijvoorbeeld uitstoot van schadelijke stoffen of extreem veel lawaai veroorzaken is nader onderzoek naar de effecten op de omgeving soms nodig.

Effecten op flora en fauna

In gebruikname van nu nog braakliggende kavels heeft effect op de aanwezige soorten. Hieronder staan per soortgroep de te verwachten effecten. In de volgende paragraaf worden de consequenties van de Flora- en faunawet aangegeven.

Zoogdieren

Voor de grondgebonden zoogdieren betekent dat er een afname van leefgebied plaatsvindt. De mogelijkheden om in het gebied te migreren worden kleiner; er zijn minder rustgebieden.

De braakliggende kavels zijn matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, een negatief effect op foerageergebied van vleermuizen valt dan ook niet te verwachten.

Broedvogels

Er is een afname van de mogelijkheden van vogels van akkers, grondbroeders op braakliggende terreinen, zoals veldleeuwerik, kievit, tureluur en scholekster te verwachten. Er zijn geen negatieve effecten op vogels, waarvan het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is.

Amfibieën

De braakliggende terreinen zijn zandig, met een schrale vegetatie en vormen daardoor een goede biotoop voor rugstreeppadden; hier kunnen ze jagen, voor overwintering graven ze zich in. Bij ontwikkeling op braakliggende terreinen verliest de rugstreeppad leefgebied. In 'Ruimte voor de rugstreeppad' staan maatregelen hoe de populatie rugstreeppadden in stand kan worden gehouden bij toekomstige ontwikkelingen. Kort samengevat behelzen deze maatregelen de aanleg en het beheer van voortplantingswateren op daarvoor geschikte plaatsen in de openbare ruimte en inrichting en beheer van bermen en taluds.

Voor de overige amfibieën treden er geen nadelige effecten op. Deze hebben slotjes en ruigere gebieden als biotoop.

Flora

Door ontwikkelingen vermindert het aantal groeiplaatsen van orchideesoorten. In 'Ruimte voor de rugstreeppad' staat met welke maatregelen potentiële groeiplaatsen benut kunnen worden om de de populatie orchissen in stand te houden. Dit komt neer op het gebruik maken van kansrijke locaties en deze op een zorgvuldige manier beheren. Hier profiteren andere bijzondere soorten van schrale zandgronden dan ook weer van.

6. Consequenties natuurwetgeving

Gebiedsbescherming

Het plan bevindt zich buiten de Speciale Beschermingszones. De polder Westzaan is het dichtstbijzijnde gelegen gebied met deze status. Externe werking van het plan op dit Habitatrichtlijngebied kan bij sommige activiteiten mogelijk zijn; de afstand van de rand van het plangebied tot aan de rand van dit natuurgebied is minder dan twee kilometer.

Het golfterrein Houtrak, aan de zuidwestpunt van het plangebied ligt in de Hoofdgroenstructuur van de Gemeente Amsterdam. In het havengebied bevinden zich geen terreinen, die tot de Hoofdgroenstructuur behoren. Van de aangrenzende gebieden ligt het Geuzenbos en de gebieden, die deel uitmaken van de Brettenzone wel in de Hoofdgroenstructuur. Op de kaart zijn verder recreatieve verbindingen aangegeven..

hoofdgroenstructuur	hoofdwaterstructuur
parken	geen demping, uitbreiding structuur / historieberstellend van aard
schakelparken	geen demping, uitbreiding onder ruimtelijke voorwaarden
volkstuinen en sportparken	demping mogelijk, onder voorwaarden
natuurgebied	ecologische verbinding nationaal / regionaal / grootstedelijk
landelijk gebied	recreatieve hoofdfietsroutes

Uitsnede kaart hoofdgroenstructuur uit het structuurplan van 2002

Soortbescherming, ontheffing Flora- en faunawet

Generieke ontheffing rugstreeppad en orchideesoorten

Tot 8 april 2013 is er een generieke ontheffing voor rietorchis, moeraswespenorchis, bijenorchis en rugstreeppad. Deze ontheffing kan weer met vijf jaar verlengd worden. Aan de generieke ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

Generieke ontheffing tijdelijke natuur

Tot 14 juli 2019 is er een ontheffing voor tijdelijke natuur in het noordwestelijke deel van het gebied, tussen Afrikahaven en Noordzeekanaal. Deze ontheffing is ten jaar geldig. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

Beschermde soorten

Zoogdieren

De in het gebied voorkomende zoogdieren staan in tabel 1, de algemene soorten, voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Broedvogels

Voor de meeste broedvogels geldt, dat de nesten gedurende de broedtijd zijn beschermd, maar daarbuiten niet. Ontheffing voor broedende vogels wordt meestal niet verleend, omdat het in de regel goed mogelijk is om verontrusting in het broedseizoen te voorkomen. Alleen de slechtvalk is een soort waarvan het nest als vaste verblijfplaats beschouwd wordt.

Vissen

Beschermde vissoorten komen alleen als trekvis in het Noordzeekanaal voor.

Amfibieën

De rugstreeppad valt onder de generieke ontheffing. Voor de overige soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Flora

De orchideesoorten vallen onder de generieke ontheffing. De overige voorkomende plantensoorten zijn niet door de Flora- en faunawet beschermd.

Zorgplicht

Voor alle soorten, ook niet-beschermde, geldt de zorgplicht. Dat betekent dat door zorgvuldig te werken zoveel mogelijk schade aan dier- en plantensoorten moet worden voorkomen. In de gedragscode van de Gemeente Amsterdam (www.flora-fauna.amsterdam.nl) zijn voor de beschermde soorten kalenders met de kwetsbare perioden opgenomen en staan er richtlijnen voor zorgvuldig handelen.